

72



BUTLLETÍ DEL CLUB D'IMMERSIÓ BIOLOGIA

2009 - OCTUBRE - NOVEMBRE - DESEMBRE

FONDÀRIA



ACTIVITATS del CLUB
FESTA CIB Tardor

VIATGES:
Brasil
Maldives

NOTÍCIES
Desapareix la creu del Boreas

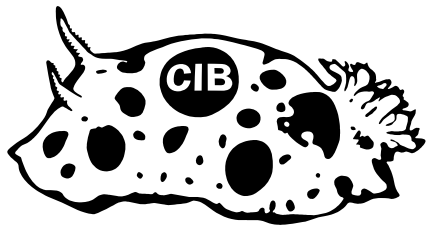
ENTREVISTA
Àlex Lorente

BIOLOGIA MARINA
Les Planàries



CLUB D'IMMERSIÓ BIOLOGIA
www.cibsub.cat cib@cibsub.cat





FONDÀRIA 72

03 EDITORIAL i AGENDA SUB
Reserva de interès pesquero.
Trobades.

04 FORMACIÓ i ACTIVITATS
Calendari de Cursos.
Festa Cib Tardor

05 NOTÍCIES
Desapareix la creu de la proa
del Boreas.

06 VIATGES
Mergulho a Fernando de Noronha,
Brasil.

08 CONEGUEM AL SOCI
Àlex Lorente Torrano.

10 VIATGES
Maldives.

12 BIOLOGIA MARINA
Les Planàries.

15 SERVEIS CIB
15 Piscines, lloguer de material,
guies, data track, mercat-CIB.
16 Serveis en botigues i centres
d'immersió.



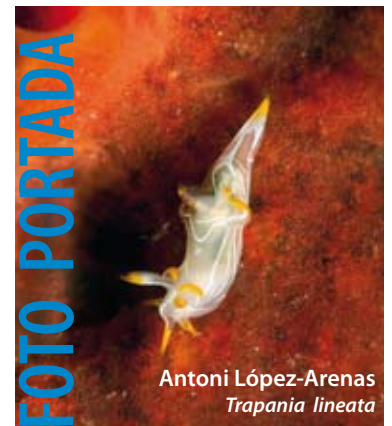
CIB MAIL SETMANAL



Si voleu rebre
informació setmanal
de les activitats i
novetats del Club,
feu-nos arribar
la vostra adreça de
correu electrònic a:

cib@cibsub.cat

També podeu consultar les activitats
programades a la nostra web.



T'AGRADARIA PUBLICAR EL TEU ARTICLE EN EL FONDÀRIA?

Anima't i envia'l a:
fondaria@cibsub.cat

Data límit:
01 de desembre 2009



WWW.CIBSUB.CAT
cib@cibsub.cat

Tel.: 933 300 530 Fax: 934 021 434



Horari d'atenció al Públic:
Dilluns, dimecres i divendres de 13'30h a 15'00h.
De dilluns a divendres de 18'30h a 21'30h.

Fondària és el butlletí del Club d'Immersió Biologia de Barcelona (C.I.B.)
Distribució gratuïta.

El C.I.B. no es fa responsable de l'opinió dels articles publicats pels col·laboradors.

EDITA: Club d'Immersió Biologia. Facultat de Biologia. Av. Diagonal, 645. 08028 Barcelona.
Tel.: 933 300 530 Fax: 934 021 434

DIRECCIÓ: Junta Directiva COORDINACIÓ: Pepi Cáceres DISSENY GRAFIC i MAQUETACIÓ: Pepi Cáceres
COL-LABORADORS: Antoni López-Arenas, Andreu Llamas, Jordi Regàs, Evelyn Segura Cortijos,
George Moura, Miquel Canal, Àlex Lorente Torrano, Toni Spagnolo, David Pagès Farré,
Keko Serrano i Blanca Figuerola.

REALITZACIÓ: Editorial Anthias, S.L. <http://www.editorialanthias.com>

IMPRESSIÓ: Cevagraf, sctl DIPÒSIT LEGAL: B-43937-94

¿Es una reserva? No, es un coto privado de pesca

Es indudable la fuerza de las palabras. Resulta que se escribe "Reserva Marina" y a continuación dejamos de fijarnos y entender lo que está escrito después, "de interés pesquero". Es tanta la potencia que tienen las palabras "Reserva Marina", que muchos de nosotros y los medios de comunicación parece que nos ponemos inmediatamente de parte de esta iniciativa. ¿Quién puede oponerse a la creación de una reserva? Mala gente, seguro... ¿no?

Pero lo cierto es que nos están dando gato por liebre. La futura (si nadie lo impide) reserva marina de interés pesquero de Palamós tiene como objetivo definido mantener los negocios privados de unos cuantos pescadores (cuya actividad, recordemos, está subvencionada con dinero de nuestros impuestos, dado que la pesca en nuestras costas ya no es económicamente sostenible). ¿Y por qué tanto interés en crear este coto de pesca? Digamos que hay unos importantes fondos europeos (que también proceden de los impuestos de la Unión Europea, incluidos los nuestros) que se pueden "pillar" para este tipo de iniciativas.

Lo cierto es que la propuesta ni siquiera tiene la lógica del dinero. En este tramo de la Costa Brava, el conjunto de la actividad pesquera apenas mueve una décima parte del dinero que mueve el turismo asociado a la náutica y el buceo.

Entonces, ¿se trata de una reserva marina como la de las Illes Medes? Rotundamente no. En el proyecto de la futura "reserva", el 90% de la vida que vemos bajo el agua (gorgonias, esponjas, nudibran-

quios, etc.) no les importa en absoluto, pues no son de interés pesquero. Así, de lo que se trata es de que entre todos les ayudemos a mantener un coto de pesca para que unos pocos pescadores profesionales puedan explotarlo (subvencionados, claro). Por cierto, en las zonas de usos restringidos (Ullastres y las Illes Formigues), se prohíbe toda la pesca recreativa pero (al menos en el texto de la última propuesta) parece que no se menciona a la pesca profesional (¿?).

¿Y cómo queda el buceo? Bueno, está claro que somos una pequeña molestia para la actividad pesquera, así que la propuesta es reducir nuestras opciones a unas cuantas boyas en las que se plantean cupos. Eso implicará, además, la necesidad de solicitar un permiso previo para bucear; se acabó el improvisar, según las ganas o el estado del mar. Incluso la propuesta de cupos es ridícula. Por ejemplo, para la caleta de Palamós se plantean 3.000 inmersiones anuales (sólo el CIB, entre cursos, colectivas y salidas individuales de los socios, ya cubre una cuarta parte de ese cupo). A efectos comparativos, sólo hay que comparar las más de 61.000 inmersiones anuales en la decena de zonas de buceo de las Illes Medes con las 43.000 inmersiones propuestas para todos estos kilómetros de litoral. Y la pregunta es: ¿pero se ha hecho algún estudio serio o trabajo de campo de impacto medioambiental? Otro no rotundo.

El planteamiento está claro: el buceador no podrá explorar nuevas zonas de buceo lejos de las boyas ya instaladas,

mientras en ese mismo lugar el pescador profesional podrá estar explotando comercialmente las especies "de interés pesquero". De momento, la propuesta inicial incluye 17 puntos (dos de ellos en el Boreas, proa y popa, será que tienes que dar media vuelta al llegar a la mitad del pecio), cuando lo cierto es que este tramo de costa incluye docenas de puntos "de interés para el buceo". Imaginemos qué sucedería si por ley se prohibiera caminar por los Pirineos excepto por una docena de caminos ya marcados...

Otra de las "perlas" de la propuesta es prohibir totalmente el buceo durante un mes en toda la zona. ¿Por qué? ¿Qué explicación científica tiene? Si se trata del mantenimiento de las boyas, no parece probable que las reparen todas a la vez durante un mes...

En fin, todo el proyecto arrincona al buceador (especialmente al particular, aunque habrá una pequeña parte del cupo destinado a él/ella), que ve reducidas sus opciones y limitado su derecho de acceso al mar, sin ninguna justificación medioambiental. La administración sigue sin comprender que el buceo es una actividad de ecoturismo sostenible (comparable al senderismo) que, por supuesto, no debería depender del ministerio de pesca, cuya función es la explotación de los recursos pesqueros. Es absurdo.

¿Podemos hacer algo? Desde la junta del CIB lo vamos a intentar y necesitaremos todo vuestro apoyo.

JUNTA DEL CIB

AGENDA-SUB ATROBADES



OCTUBRE	Lloc	Centre d'immersió		
04 Diumenge	FURIÓ D'AIGUAXELIDA	Triton Diving Center	Vaixell	Fàcil
10 Dissabte	COSTA DEL MONTGRÍ	Aquàtica	Vaixell	Normal
18 Diumenge	LA BARRETA DE L'ARBRE	Blaumar	Vaixell	Fàcil
24 Dissabte	PER CONFIRMAR	H ₂ O Diving Center	Vaixell	
NOVEMBRE				
01 Diumenge	ILLA NEGRA	GymSub	Vaixell	Fàcil
07 Dissabte	ULLASTRES III	Barracuda Llafranc	Vaixell	Difícil
14 Dissabte	ILLES MEDES	FESTA CIB	Vaixell	Normal
21 Dissabte	ILLES MEDES	Aquàtica	Vaixell	Normal
29 Diumenge	ILLA GAVINA	GymSub	Vaixell	Fàcil
DESEMBRE				
05 Dissabte	LA BARRETA D'EN SERRA	Blaumar	Vaixell	Fàcil
13 Diumenge	PER CONFIRMAR	H ₂ O Diving Center	Vaixell	
19 Dissabte	ILLES MEDES	Aquàtica	Vaixell	Normal
31 Dijous	BOREAS	H ₂ O Diving Center	Vaixell	Normal

CURSOS CALENDARI

OWD - ADV BIO MARINA - FOTOSUB

Per informació:
cib@cibsub.cat

OCTUBRE - 2009

01	OWD 167 (pràctiques al mar 17 i 18 d'octubre)	13 al 18	ADV
08	OWD 168 (pràctiques al mar 24 i 25 d'octubre)	08 al 17	BIOLOGIA MARINA per a Submarinistes
22	OWD 169 (pràctiques al mar 07 i 08 de novembre)	19 al 24	FOTOSUB
27	Sessió de Biologia Marina pels OWD 2009 (sortida a mar: 31 d'Octubre)		



CONDICIONS CONVENIS LOW-COST

AQUÀTICA

1. El preu del tiquet són **24€** i inclou el vaixell, la botella, ploms i instructor/guia.
2. El **suplement** per a les **Illes Medes** és de **4€** que cada soci abonarà directament al centre.
3. El suplement en **temporada alta** (juliol i agost) és de **3€** que cada soci abonarà directament al centre.

GYM SUB

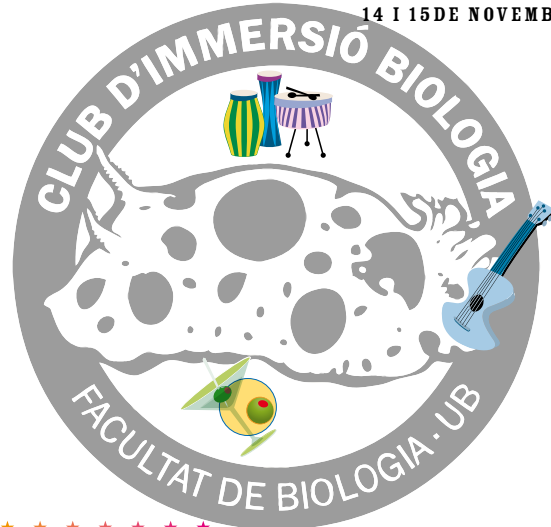
1. El preu del tiquet són **18€** i inclou el vaixell, la botella (aire i nitrox).
2. Aquests tiquets només són vàlids per a les sortides de les **9h, 13h i 16h**.

VACANCES DELS CENTRES:

- | | |
|----------------|----------------------------|
| • GymSub | Tanquen des del 31 octubre |
| • Aquàtica | No tanquen |
| • H2O | No tanquen |
| • Triton | Tanquen des del 31 octubre |
| • Barracuda | No tanquen |
| • Dive Paradis | Tanquen des del 31 octubre |
| • Blaumar | Del 2 al 20 de novembre |

FESTA CIB TARDOR

14 I 15 DE NOVEMBRE



★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
14 i 15 de Novembre
★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

- Immersió a les Illes Medes
- Concurs Fotosub
- Pica-pica
- Sopar a l'Hotel Panorama
- Música i Ball
- Sorteig i regals per a tots



H₂O
Diving center

www.h2odivingcenter.com - 671 632 555
PORT MARINA DE PALAMÓS - COSTA BRAVA
C/ Salvador Albert i Pey, s/n - 17230 PALAMÓS - GIRONA

SORTIDES D'IMMERSIÓ TOT L'ANY

Venta i lloguer de material
Càrrega d'aire
Guies
Escola de busseig
Sortides i viatges
Assegurances de busseig



DESAPAREIX LA CREU DE LA PROA DEL BOREAS

TEXT i FOTOS:

Jordi Regàs

Ha desaparegut. Tal qual i sense deixar rastre. Des de fa unes setmanes que la característica creu de ferro que hi havia situada a la proa del Boreas, el vaixell que hi ha enfonsat a 32 m davant de la badia de Palamós, s'ha esfumat. De fet en queda la base, però el que era la creu, que havia servit per amarrar el vaixell, ja no hi és. Les hipòtesis per explicar la desaparició són diverses. Des que algú hauria lligat el cap de la boia de superfície a la creu i que aquesta no hauria suportat la tensió, fins que algú ha decidit posar-se la creu com a trofeu a casa i se l'ha emportat. En tot cas no és una gran notícia per als bussejadors que ja fa 20 anys que gaudeixen d'aquest derelict. Potser la creu del Boreas només era un tros de ferro, però per a molts submarinistes i per a molts fotògrafs era un dels elements que donaven personalitat a aquest vaixell.

"Ja no podem tornar a fer aquesta foto".



El Boreas fa 20 anys

El Boreas, el vaixell que es troba a 32 m de fondària davant de Palamós, fa 20 anys que reposa sota el mar. El 23 de gener del 1989, gràcies en bona part a la iniciativa del centre de busseig Nautilus, el van enfonsar a la Llosa de Palamós, davant la sortida del port. La història del vaixell és força rocambolesca. Botat com a "Pellworn" a Alemanya, tot indica que va servir durant la segona guerra mundial com a remolcador. Amb ell aparentment també es van botar tres embarcacions bessones més, el Taifun, el Memmert i el Wogran. Totes compartien les mateixes mides (40 m d'eslora, 12 de mànega i 15 de puntal). Però després de la guerra, el "Pellworn" se'l va quedar la marina americana que el va fer servir com a vaixell de transport rebatejat com a USN102.

Als anys 60 la marina alemanya el va recuperar i el va utilitzar com a dragamines a l'escola de submarinisme que l'armada té a Wilhelmshaven, al Mar del Nord. Quan als anys 80 ja el volien vendre com a ferralla, sembla que el va comprar una empresa amb seu a Panamà que el volia utilitzar per a la prospecció de petroli i el van tornar a rebatejar, aquest cop com a "Boreas". L'any 1985, però, la policia de duanes espanyola va aturar el vaixell davant de Begur. Dins van trobar 600 kg de haixix i per aquesta raó el Boreas va quedar confiscat, com a prova del delicte, al port de Palamós. Tal com expliquen els propietaris del centre de busseig Nautilus, el vaixell, abandonat, cada cop es convertia més en un problema. No només perquè ocupava 40 m de moll, sinó perquè a més hi havia qui aprofitava per dormir dins. Fins i tot hi va haver un incendi. Llavors va sorgir la idea d'enfonsar-lo, una solució que agradava a tothom. Però el Boreas no s'enfonsaria sense lligar la seva història a una última anècdota. Just el dia que havia d'anar al mar, i després que múltiples periodistes i fins i tot alguna cadena de televisió haguessin anunciat que presenciarien l'operació, va morir Salvador Dalí. A corre cuita va marxar tothom i el "Boreas" va tenir un enfonsament d'allò més discret.

Mergulho a Fernando de Noronha, Brasil

Bahia dos porcos



TEXT:

Evelyn Segura Cortijos

FOTOS:

George Moura, Miquel Canal i Evelyn Segura

Un arxipèlag de 21 illes, constituïdes en Parc Nacional Marí on només la més gran d'elles està habitada. Declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO, amb platges increïbles i amb una biodiversitat marina com en pocs llocs del planeta... prou motius per no deixar passar l'oportunitat de viure en primera persona un tresor de la naturalesa com aquest.

L'avió s'apropa i els passatgers enganxem el nas a les finestretes, embruixats per la bellesa salvatge d'aquestes illes i pel blau de les seves aigües.

Aterrem i contemplem embadalits un dels paratges més verges que encara es poden trobar al planeta. Les famoses roques Dois Irmaôs acompanyen al sol en els seus darrers minuts del dia, quan el blau deixa pas a un espectacle de colors taronges, vermells i violetes. Els sons nocturns de la selva ens envolten i ens empalaga la xafigor de la nit. Estem impacients per descobrir què més ens té reservada aquesta perla de l'Atlàntic.

Parc Nacional Marí de Fernando de Noronha

Fernando de Noronha és un arxipèlag de 21 illes situades a uns 350 kilòmetres de la costa brasilera. Com tota zona tropical, té dues estacions: la seca (de setembre a març) i la plujosa (d'abril a agost). Les seves platges de sorra

blanca o daurades són ben conegudes per surfistes de tot el món per les seves "onades perfectes" i les tortugues marines les han triat com a lloc de benvinguda per les noves generacions.

Els dofins salten i fan tombarelles trapezistes ben a prop de la costa a primeres hores del matí, quan el mar desperta i la vida bull en milers de colors. Possiblement, Fernando de Noronha és un dels pocs paradisos que encara queden en el nostre planeta.

L'illa Fernando de Noronha, la més gran de l'arxipèlag, és l'única on es permet presència humana. Tot i així, hi ha normes força estrictes en l'accés a certes platges, en l'ús que se'ls hi dona i el temps que hi pots estar. No és d'extranyar, doncs, que l'estat de conservació de l'entorn sigui admirable.

L'ús d'hermilles per mantenir-te en superfície és obligatori per observar les tortugues que venen a la costa a alimentar-se, evitant que t'hi apropis o que puguis fer malbé el seu medi. Però només posar-te les ulleres i capbussar-te en el seu territori... una cria de "tubarão bico-fino" (*Carcharhinus perezi*) es creua davant nostre, donant-nos la benvinguda a *Bahia Sueste*. Això promet! Només calen un parell de braçades i la primera tortuga es deixa veure. Menja tranquil·la sense fer cap gest davant la nostra presència. Per sort, són les 8 del matí i ningú més està a l'aigua. L'espectacle és exclusiu i únic, d'aquells que retindràs per sempre més en la retina. "La meua primera tortuga...", però és l'hora de l'esmorzar i no tarden en aparèixer moltes més. N'hi ha per tot arreu! En vam comptar una vintena i només fent snorkel!

L'illa compta amb moltes platges, algunes de més fàcil accés i d'altres, com la *Bahia do Sancho*, que cal baixar 50



Dos Irmaos



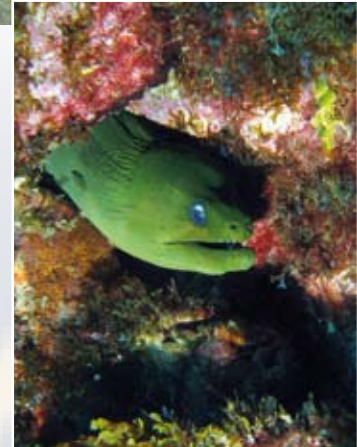
metres per unes escales que penetren per una esclatxa a la roca. D'altres, com la *Praia Atalaia*, té l'accés limitat a una petita quantitat de persones al dia, has d'anar amb un guia i un permís especial. Allí, el corall ha format una barrera que, al baixar la marea, crea una peixera natural d'un metre de fondària i aigües cristal·lines, capturant temporalment una gran biodiversitat marina: morenes pintades, verdes, pops, peixos plans que s'ensorren, rajades, gambes, juvenils de tots els peixos que puguis imaginar, fins i tot, un petit tauró que atrau tota l'atenció. Només hi pots estar 30 minuts a l'aigua, fent snorkel sense aletes i prohibit l'ús de cremes. Unes restriccions que fan possible la preservació d'un espectacle que es repeteix cada dia amb el ball de les mareas.

A poc a poc, comencem a ser conscients de l'oasi de vida que amaguen aquestes aigües. Si a primera línia de mar ja som testimonis d'un ecosistema tan ric i sorprenent, que hi ha mar endins?

Mergulho a Cagarras i Canal da Rata

Ben aviat pel matí en George, el nostre guia, ja ens espera a la barca amb els nostres equips a punt, un luxe al que no estem acostumats. Quan ens comença a descriure les característiques de la immersió, poso tota la meva atenció i no puc evitar que se'm sature la ment amb tot d'imatges que he vist en documentals sobre mars tropicals. És el dia de la meva estrena i l'emoció previa a cada immersió és més gran que mai. Què ens espera allà baix? La resposta no es fa esperar...

Tots a l'aigua. Ens fem el senyal "Ok, baixem" i davant els meus ulls apareix un univers de blau turquesa d'una visibilitat com només havia vist en les piscines. Els raigs de sol penetren dins l'aigua i dibuixen línies juganeres a la sorra blanca del fons, que no sóc capaç de calcular a quina fondària es troba. Un fons de sorra i una plataforma coral·lina on hi ha peixos grans i petits, solitaris o en



grans bancs, alguns de colors atrevits i d'altres en perfecte mimetisme amb l'entorn, alguns desperten i altres s'amaguen fins que torni la foscor de la nit.

Una esponja barril (*Xestospongia muta*) de mida gegantina, fa d'amagatall a una parella de Peixos Angel Francès, aquí anomenats Frades (*Pomacanthus paru*). Els Cirurgiaôs (*Acanthurus chirurgus*) van buscant menjar, mentre un banc de Mariquitas s'apilona a la paret de l'escull i sento que m'observen amb aquells ulls negres tan grans.

Els petits Sargentinhos (*Abudefduf saxatilis*), nombrosos Mulata (*Chromis multilineata*), la Donzela-de-roca (*Stegastes rocasensis*), peixos papallona ocell-lats (*Chaetodon ocellatus*), tímids gòbids que treuen el cap del seu amagatall, l'elegant Frade real (*Holacanthus ciliaris*), una parella de Trilhas (*Pseudupeneus maculatus*) que penetren els seus bigotis dins la sorra en busca de l'esmorzar... Intento memoritzar cada detall, cada color, cada instant...

El meu company em crida emocionat que observi sota un extraplom. Una moréia-verde (*Gymnothorax funebris*) de més de metre i mig!! Però no està sola, al seu costat neda ràpidament entre les algues una petita moréia-pintada (*Muraena pavonina*).

La forta corrent ens empeny a seguir i ens dur al mig de la sorra on, com posada expressament, descansa una llagosta enorme, quieta, que crida l'atenció a tot el grup i genera certs comentaris culinaris, però una tartaruga-de-Pente (*Eretmochelys imbricata*) apareix com del no res i li pren ràpidament el protagonisme. Quin regal...

La corrent segueix empenyent-nos fins una gran àncora coberta de vida i que senyalitza el final del nostre viatge per les profunditats de Noronha. Un a un, ens anem agafant pels turmells i formem una cadena humana que oneja sota l'aigua. Immortalitzem el moment amb aquesta divertida imatge i fent la darrera ullada a un paradís on no se'ns hi ha perdut res però on ho hem trobar tot.

+ Informació:
www.fernandonoronha.com.br
<http://mesqueunviatge.blogspot.com>

“ENS TROBEM EN UN PUNT MIG ENTRE ELS CIENTÍFICS I ELS CENTRES DE BUSSEIG”

TEXT i FOTOS:
Jordi Regàs



Hem quedat per fer un cafè a primera hora de la tarda. Són gairebé les cinc i just acaba de dinar. S'ha passat el matí d'avui recorrent el fons del mar amb l'ajuda d'un propulsor submarí, un "torpede", a veure si trobava el corall que un furtiu ha estat picant il·legalment davant la costa del Montgrí. "És la cinquena vegada que l' enxampem, però no hi ha forma de portar-lo a judici", reconeix, "espero que la filmació que han fet els agents sigui prova suficient davant un jutge." Els furtius no han estat picant a les illes Medes, la zona de la qual l'Àlex és estrictament responsable, però aquí tothom que treballa per Medi Natural s'ajuda. De fet el Montgrí i el Baix Ter han de formar part ben aviat del nou Parc Natural que

aplegarà aquestes dues zones i les illes Medes. "A les Medes, per sort, els furtius no són un gran problema. De fet és un dels aspectes en que estic incidint més, la vigilància. Alguna vegada a algun pescador, per culpa de la corrent, se li ha escapat una xarxa que ha entrat a Medes, però no passa habitualment."

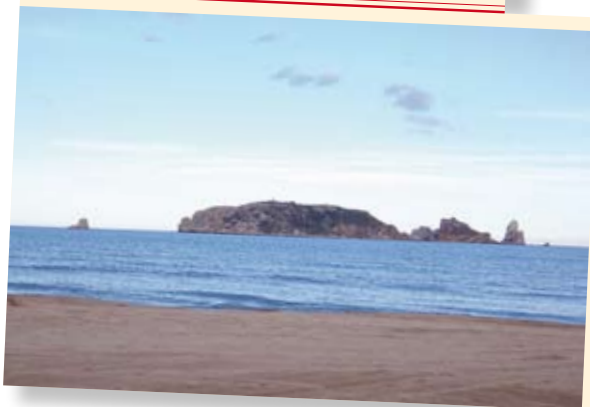
Tot i que avui està força cansat, se'l veu content, mentre es dirigeix cap a l'oficina en bicicleta. Fa sis mesos que és el responsable de l'Àrea Protegida, un càrrec que es podria equiparar al de director, i pel que ens confessa fa mig any que l'únic que fa és treballar.

Alex Lorente Torrano



- 35 anys.
- Llicenciat en Biologia per la Universitat de Barcelona. S'ha especialitzat en gestió d'espais protegits.
- Ha fet més de 1.000 immersions i ha bussejat a les illes Galàpagos, les Maldives, el Mar Roig, Madeira, les illes Salvatges, les Canàries, el Cantàbric, la República Dominicana i per suposat al Mediterrani a llocs com Tunísia, Còrsega o Malta.
- És soci del CIB des del 1997 i també forma part de l'escola de busseig del CIB com a Instructor en Mar Obert.
- És el responsable de l'Àrea Protegida de les Illes Medes des de l'1 d'abril de 2009, zona gestionada pel Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya. A Medes, el seu punt de busseig preferit són les Ferranelles.

L'ÀREA PROTEGIDA DE LES ILLES MEDES



- Superfície: 511 hectàrees.
- Bussejadors/any (2008): 61.016.
- Visitants aprox. a l'any: 215.000.
- Treballadors: 7 a l'hivern i 11 a l'estiu.
- Pressupost anual: 450.000 €.
- Seguiments científics anuals.
- Activitats educatives durant tot l'any.
- Servei de vigilància i control d'activitats marines.
- 10 zones d'immersió.

En què consisteix el teu càrrec en aquesta nova feina?

M'encarrego de tot el que té a veure amb l'àrea protegida. El pressupost, el pla d'actuació, el control de les boies, la gestió de les activitats turístiques com el busseig, l'snorkel, els vaixells amb fons de vidre. M'encarrego d'organitzar la vigilància, d'elaborar el quadrant amb les boies assignades als centres de busseig, centralitzo els estudis

marins i terrestres que es fan a les illes. Ara mateix estem organitzant unes activitats escolars amb els nens i nenes de l'Estartit. I de cara a l'any que ve, estic preparant les activitats per celebrar el vintè aniversari com a espai protegit, estic mirant si podem editar un llibre sobre les Medes, jornades científiques d'avaluació de la gestió, etc.

Com hi arribes a aquest càrrec?

L'anterior responsable de l'Àrea Protegida, la Núria Muñoz, va demanar una excedència per dos anys. La seva plaça va sortir a concurs i em vaig presentar. Érem més de 60 candidats dels quals, els responsables de la Direcció General de Medi Natural, em van seleccionar.

Ja havies estat vinculat a les Medes amb anterioritat?

La meva vinculació a les Medes va començar a l'any 2000. Aquell any jo treballava al CIB organitzant activitats de biologia marina i vaig participar a un projecte divulgatiu que va realitzar el club, conjuntament amb l'Àrea Protegida de les Illes Medes, fent una exposició itinerant per tota la costa catalana ensenyant els valors submarins del nostre litoral i la importància que tenen les reserves marines en la seva conservació. Per tant, la meua vinculació al CIB, em va obrir portes per a poder seguir treballant en projectes vinculats a les Medes.

Si poguessis canviar alguna cosa a Medes, què seria?

Més que canviar, el que faria és millorar, sempre s'ha de voler arribar més enllà per assolir nous objectius i reptes. M'agradaria que la gent que visités l'àrea protegida, marxés amb una conscienciació major sobre la importància de conservar el mar. També m'agradaria que tothom que treballa al sector turístic estigués convençut que hem de canviar la mentalitat per aconseguir fer una activitat sostenible, no convertir el pa d'avui amb la fam per demà. Seria genial, poder tenir més recursos per seguir fent bona feina i posats a somiar, m'agradaria que hi haguessin moltes més illes, perquè les illes són explosions de vida. També m'agradaria regular d'alguna manera la fotografia submarina, el digital ha estat un boom i quan els submarinistes són inexperts, tenen un gran impacte en el fons, on es recolzen i donen cops d'aletes a totes bandes.

Parles de baixar la demanda. Estan massificades les Medes?

Les Medes són el lloc a Catalunya on més immersions es fan. Unes 60.000 a l'any en una zona de 52 hectàrees. Actualment s'autoritza als centres de busseig que facin 400 immersions al dia i es permet l'entrada de 50 submarinistes particulars. Però cal recordar que a principis dels anys 90 s'havia arribat a un miler d'immersions diàries durant els mesos d'estiu. Les darreres dades científiques ens confirmen que l'impacte del busseig pot haver-se reduït als darrers anys. Hem passat d'una taxa de mortalitat de gorgònies del 9% al 2003 a un 3% al 2008. Sovint l'educació medi ambiental és millor eina de gestió que la prohibició.

Qui pesa més en la gestió de Medes, el sector turístic o l'ambiental?

La gestió de Medes és particular perquè hem de trobar el punt mig entre el desenvolupament d'un turisme responsable i la conservació de la biodiversitat. La llei que regula l'àrea protegida així ho contempla. Avui dia crec que ens trobem a un punt mig entre els dos principals



sectors implicats, els científics per una banda i els centres de busseig per l'altra. Penso que això és una bona senyal.

El mèrit de que existeixin les Medes és dels centres de busseig?

Les Medes existeixen per una binòmia. Diversos científics com Joan Doménech Ros, Josep Maria Gili, Ignasi Olivella, Enric Ballesteros o Mikel Zabala, entre d'altres, comencen a estudiar les illes als anys 60. És quan també apareixen els primers centres de busseig que inicialment es limitaven a llogar barques perquè els bussejadors arribessin fins a les illes. L'interès turístic i científic va anar en augment i el resultat d'aquest xoc d'interessos va ser la creació de l'àrea protegida al desembre de 1990.

Quines són les infraccions més habituals amb que et trobes?

La més normal és superar el límit de velocitat. Per desconeixement moltes embarcacions no saben que dins l'àrea protegida no es pot anar a més de 3 nusos. També ens trobem amb embarcacions que encara llancen l'àncora o que donen de menjar als peixos des de superfície. En quant als centres de busseig, alguna vegada superen el cupo diari i llavors se'ls imposen sancions econòmiques i a vegades fins i tot el tancament durant alguns dies.

Creus que cal una alternativa a les Medes?

Ja es va intentar un cop quan van enfonsar el Reggio. Ara es treballa en la creació del Parc Natural de les Illes Medes, Montgrí i el Baix Ter. L'esborrany de gestió marina, entre d'altres coses, contempla la prohibició dels concursos de pesca submarina i que es prohibeixi la pesca d'arrossegament fins a la Punta del Trencabraços, per sobre de cala Montgó. Només es permetrà la pesca artesanal. Això farà conservar la costa del Montgrí, que és una zona excepcional per al busseig.

Si algun dia s'acaba aquesta feina a les Medes, què voldries fer?

Voldria seguir treballant pel mar, per conservar-lo, seguir vinculat a la gestió o bé en alguna entitat conservacionista o com ara lligat a l'administració. Des d'aquesta posició crec que puc fer moltes coses pel mar, potser a un nivell diferent des de l'administració que vinculat a una organització mediambiental, però totes dues opcions són importants.



MALDIVES



TEXT:

David Pagès Farré

FOTOS:

Toni Spagnolo i
David Pagès Farré

Les Maldives són un arxipèlag d'atols situades a l'oceà Índic, al sud-oest de l'Índia i a 700 km de Sri Lanka. Els atols són agrupacions de petites illes amb una llacuna al mig. En general, aquests atols són les restes de les plataformes coral·lines que es formen al voltant de les illes-volcà. A mesura que aquests volcans s'enfonsen, per subsidència o per canvis del nivell del mar, el seu espai és progressivament ocupat pels l'ecosistema creat pels coralls, ja que aquests viuen des d'uns 50 m fins la superfície del mar, i si aquesta canvia els coralls la segueixen.

D'aquesta manera es van formant grups d'illes resultat dels esquelets coral·lins acumulats. Aquests grups tenen formes aproximadament circulars (resultat de la geometria del volcà) i constitueixen els anomenats atols.

És com a conseqüència del seu origen que l'altitud màxima d'aquestes illes és molt petita (menys de 3 m) i que totes les roques que hi podem trobar són esquelets de coralls, fins i tot les que fan servir per edificar les cases. La seva diminuta altitud fa que els seus habitants siguin dels primers en notar l'augment del nivell del mar com a conseqüència del canvi climàtic. Això també va influir decisivament en que els efectes del tsunami de 2004 fossin devastadors per aquest país.

L'illa més gran és Male, que és justament on es troba la capital administrativa del país, però existeixen més de 1.000 illes (depèn del que un entengui per illa) que formen uns 26 atols.

Actualment és una república i la seva religió majoritària és la musulmana. Però quan a un li esmenten la paraula Maldives quasi tothom s'imagina una illa de sorra blanca i palmeres, i sovint també un resort de pulsera i un

cambrer amb còctel sota el sol. Doncs sí, les illes són així d'idíl·liques, tot i que si un remena una mica arriba a pensar que poden no ser-ho tant si un no disposés d'aigua potable, un bon rebost i un mitjà de transport.

Nosaltres però vam optar per contractar un "vida a bord" i dedicar-nos a les immersions, ja que la platja paradisiaca a mi m'aburreix el tercer dia. Les combinacions per arribar a Male des de Barcelona són diverses i cap d'elles és còmoda. Nosaltres no vam triar gaire perquè per setmana santa no es pot triar, si no és que ho has reservat amb molta antelació. Així que vam volar fins a Madrid, després a Doha i finalment aterràvem a Male després de 24 hores de vol. Existeixen altres combinacions, com Londres-Colombo-Male o Milà-Male. Aquesta darrera sembla la millor per a properes vegades perquè els italians hi van directes: aquests sí que en saben.

El problema va ser que, despistats com som, no vam mirar-nos-hi gaire amb el pes. Portar tot l'equip d'immersió, més algun modelet per si de cas, més les cremes, més el parasol, el microscopi electrònic, la iaia,... tot plegat massa pes. Així que vam fer unes quantes peripècies abans d'agafar el primer vol. La veritat és que pagava la pena atabalar-se una mica perquè cada quilo addicional cap a la les Maldives valia una fortuna!

Els vaixells que fan les rutes de busseig serveixen per a menjar i dormir-hi perquè solen anar acompanyats per una barca tradicional (dhoani) motoritzada que porta el compressor i des d'on es fan les immersions. D'aquesta manera es guanya versatilitat, possibilitat d'accés a llocs somers i tranquil·litat mentre s'omplen les bombones.

La ruta del nostre vaixell va consistir en una volta circular, partint de Male cap al sud per l'atol de Male Sud, creuant a l'extrem oest de l'arxipèlag vorejant l'atol d'Ari pel seu extrem sud per provar de veure els taurons balena, seguir cap al nord per intentar de veure les mantes al Donkalo Thila, per finalment tancar el recorregut arribant altra vegada a la capital.

Evidentment, l'espectacle comença des del primer minut perquè nedar en les aigües cristal·lines farcides de coralls de tots colors és una passada. Fixeu-vos si hi ha vida en aquest racó de món que a la primera capbussada ja vam veure 2 tortugues carei (*Eretmochelys imbricata*) a més d'una munió d'espècies precioses com el peix ocell (*Gomphosus*) o el peix lloro bicolor (*Cetoscarus bicolor*).

Les immersions a les Maldives solen tenir una característica a tenir en compte: els corrents. Per això abans de cada immersió un dels guies es capbussa en apnea per comprovar la direcció i força del corrent. Cal dir que en un





parell d'immersions la corrent era molt forta per la meua experiència, i fins i tot alguns van optar per portar un ganxo per poder ancorar-se. En aquests casos t'aconsellen que et desplacis molt a prop del fons, però la veritat és que, tot i que nedes millor costa molt desplaçar-se i existeix el risc de perdre's arrossegat per la força de l'aigua.

Un dels plats forts d'aquesta zona són els taurons balena (*Rhincodon typus*) que es solen veure pels esculls d'Ari Sud. I potser va ser la sort, però no ens va costar gaire d'avistar-lo i nedar una estona al seu costat. Es tracta del peix més gran que existeix amb una mida que pot assolir més de 10 m. És un animal plàcid que avança sense pressa però sense aturar-se mentre prova de filtrar l'aigua que travessa per poder alimentar-se.

Acompanyar a aquest animal tan meravellós mentre es desplaçava plàcidament va ser molt emocionant, com si estiguéssim dins un documental. Per uns moments em vaig quedar fascinat per aquella bèstia, sense poder fixar l'atenció en res més i provant d'endevinar quin rumb prendria, intentant de copsar tots els detalls del seu cos.

Després d'aquesta sorpresa que et deixa amb una gran alegria per haver tingut el privilegi de veure un animal tan fascinant, encara vam tenir la sort de trobar per uns minuts unes quantes mantes en una coneguda estació de neteja (Donkalo Thila) d'Ari Nord. Aquests animals es desplacen amb una elegància majestuosa que et deixa bocabadat mentre deixen que alguns peixos se'ls mengin els paràsits de la pell. En contra del que pensa molta gent, aquests animals són filtradors i no tenen cap fibló a la cua. Es poden distingir fàcilment de les rajades per la presència de dues pales a cada banda de la boca que mantenen estirades mentre mengien.

Durant els instants en què les mantes passaven a pocs metres dels nostres caps amb el blau de fons mentre érem de genolls a la sorra, els pels se't posen de punta i voldries plorar de l'emoció. Per segona vegada en un parell de dies havíem pogut estar al costat de dos dels animals més majestuosos dels oceans.



Després van venir moltes més immersions i moltes bestioles. Una de les més esperades va ser la immersió nocturna. A diferència de quan vaig ser al Mar Roig que en femem una cada dia, aquí només se'n fa una o dues a tot estirar, diuen que per la perillositat dels corrents i taurons. Per això la nocturna sabem que seria una



petita joia. I no ens va decebre gens, sobretot per l'oportunitat de veure a les rajades caçar i als taurons d'escull tafanejar enmig de la foscor trencada pels nostres focus. I enmig de tant d'enrenou, una imatge de molta tendresa: una família de peixos pallasso dormint entre els tentacles protectors d'una anèmona que els tapava com si fos un llençol.



DIVE CENTER NAUTILTRACCIÓN

El Teu Dive Center de Barcelona

Venda de material, escola de busseig, càrrega d'aire 200, 300 i NITROX.
Servei de lloguer, sortides i viatges.

Llull 200 · 08005 Bcn · Tel. 93 309 75 74 · Fax 93 309 79 18 (Parking gratuït 1 hora)



TEXT:
Gregorio Serrano



IL·LUSTRACIONS:
Blanca Figuerola



FOTOS:
Jordi Regàs

SOTA L'AIGUA AMB... LES PLANÀRIES

Durant les nostres descripcions al Fondària hem parlat dels nudibrànquies, de l'orella de mar, de peixos com el gall o les castanyoletes, entre d'altres. Ara arriba el torn de les planàries. Un grup desconegut o força confús per a molts subWmarinistes. Amb aquesta fitxa, per tant, intentarem donar a conèixer una mica més detalladament un altre dels grups que enriqueix la fauna dels nostres mars.

El nom comú "planària" fa referència a un seguit de cucs plans del filum dels Plathelminths. Actualment, després de diversos reordenaments, aquest filum està representat per tres tàxons o divisions: Acoelomorpha, Catenulida i Rhabditophora. Tradicionalment però, la divisió era en quatre classes on trobàvem els turbel·laris, els trematodes, els monogenètics i els cestodes. Avui en dia el mot turbel·laris fa referència a plathelminths de vida lliure amb nínxols ecològics i formes de vida semblants. Serà,

per tant, dins d'aquests "turbel·laris", concretament dins dels policlàdides, on trobarem les planàries que podrem veure en les nostres immersions. A nivell mundial n'hi ha unes mil espècies diferents representades en 31 famílies, de les quals 57 podem trobar-les a la mediterrània.

Identificar alguna d'aquestes espècies sota l'aigua és una feina una mica complexa. Moltes vegades en fem ús dels seus impressionants colors o la seva mida, però són característiques inestables que també ens poden portar a confusió. La diferència en tonalitats o coloracions entre espècies podria donar-se tant per variacions genètiques, com per la seva maduresa sexual, com per adaptacions a condicions de vida o hàbitats diferents, com també per factors fisiològics. Tot i ser una mica complicat, una bona guia sempre ens pot ser molt útil una vegada sortim de l'aigua.

COM SÓN?

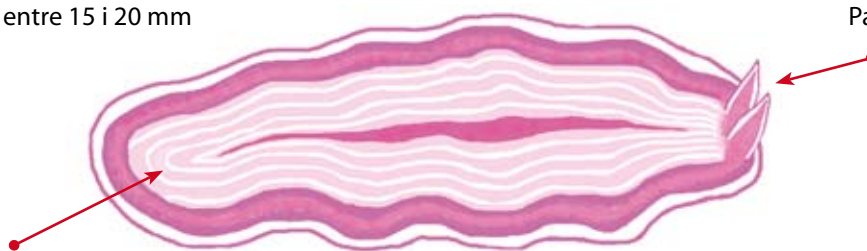
Dins dels "turbel·laris", els policlàdides són els exemplars més grans. El cos està molt aplanat dorsoventralment i dibuixa una forma ovalada amb mides que varien molt segons l'espècie però no arriben normalment als 10 cm. El tenen normalment recobert per uns diminuts pèls (cilis) ja sigui per tot el cos o només per la part ventral. El moviment d'aquests "pèls" acompanyat d'una segregació mucosa i d'un seguit de contraccions musculars ondulants els permet desplaçar-se. Alhora poden nedar distàncies

curtes amb ondulacions del marge del seu cos que són molt maques de veure sota l'aigua. Però és en la seva coloració on hi ha un esclat de diversitat més significat. En podem trobar des de colors més avorrits com el negre, marró o el gris, fins a llampants grocs, roses o blaus. És el cas per exemple de *Prostheceraeus roseus* (Lang, 1884) com podem veure gràcies a una de les il·lustracions de la Blanca.

Té una longitud entre 15 i 20 mm

Parell de tentacles

Color rosa amb cinc línies blanques



Prostheceraeus roseus

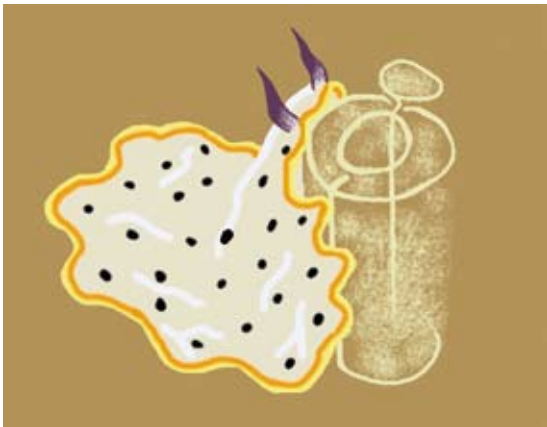
ON VIUEN?

Són organismes de vida lliure que els trobem a roques, esquerdes, pedres, precoral·ligen, algues o també sobre fulles de *Posidonia oceanica*. Hi ha una gran diversitat sobre els tipus de fons on els podem trobar. Hi ha espècies que viuen en llocs específics i d'altres que poden viure sobre qualsevol tipus de substrat, espècies que viuen exclusivament en una regió determinada i d'altres que

tenen una àmplia distribució. Són invertebrats que es troben força condicionats per la temperatura de l'aigua, ja que viuen principalment a zones temperades, però també per la corrent i per la llum. Per això és més probable trobar-les en les nostres immersions més profundes. Al mediterrani però, s'han arribat a descriure sis espècies d'aquests plathelminths que viuen a la columna d'aigua.

COM S'ALIMENTA?

Són depredadors que capturen preses petites o grans, ja siguin unicel·lulars o invertebrats com esponges, cnidaris, petits crustacis, cucs, ascidis, etc. També poden viure dins o sobre equinoderms i crustacis, per tal d'alimentar-se de las restes que deixen. Tot i haver un gran ventall de possibles preses, hi ha espècies que poden especialitzar-se en un determinat tipus de dieta. Es diu que hi ha algunes espècies que poden arribar a viure períodes de temps sense menjar reduint la seva mida.



Prosthecaereus moseley
Lang, 1884 alimentant-se de *Clavellina*

COM ES REPRODUUEIX?

Les planàries que descrivim són totes hermafrodites. En el seu cos es diferencien un seguit d'òrgans sexuals masculins i femenins. La còpula és recíproca, és a dir, ambdós organismes aparellats insereixen el seu penis al cos de la parella depositant l'esperma al seu interior. Ja dins el cos els espermatozoides hauran de dirigir-se fins als ovaris, on es dona la fecundació. Els policlàdides fan una posta molt nombrosa en cadena o bé en una massa gelatinosa. D'aquesta posta apareixen un seguit de larves planctòniques de natació lliure que viuen durant uns dies a la columna d'aigua per finalment posar-se sobre les roques i donar lloc al juvenil.

ES POT CONFONDRE?

Molt sovint ens trobem sota l'aigua davant d'un petit exemplar de colors llampants que viu entre algues o per les esquerdes. Serà una planària? Serà un nudibranqui? Aquests són uns dels dubtes més habituals amb què ens podem trobar. Hi ha nudibranquis i planàries de colors semblants, però això no és simplement per atzar. Evolutivament s'han apropat als gasteròpodes, per tal de confondre a possibles depredadors per la naturalesa tòxica d'aquests últims. Però no només pel color es poden confondre. *Prosthecaereus giesbrechtii* (Schmarda, 1859) o *Stylochus pilidium* (Goette, 1881) dos espècies endèmiques de la mediterrània presenten unes antenes cefàliques que poden semblar els rinòfors dels nudibranquis.

Fora de la mediterrània també s'han donat possibles confusions amb ctenòfors, animals afins als cnidaris, de cos ovoide o esfèric, que es mouen mitjançant la vibració de flagels externs, que viuen secundàriament al fons marí, tot i no ser el seu medi predominant ja que viuen normalment a la columna d'aigua. Aquests ctenòfors tenen un hàbitat molt similar als platihelms fent que moltes vegades puguem també equivocar-nos en les nostres determinacions.

L'experiència és potser l'eina més útil per poder discernir amb seguretat entre uns i altres.

SAPS QUÈ?

- Es poden donar "booms" d'exemplars en certes èpoques de l'any vinculats a la presència o absència de les seves preses.
- Durant el procés evolutiu de les planàries aquestes han passat de ser organismes de reduïdes dimensions a assolir mides impressionants. Això es coneix com l'apomorfia dels policlàdides.
- La forma larvària ciliada típica i exclusiva dels policlàdides, els ha permès colonitzar nous hàbitats ja que en augmentar de mida se'ls hi feia més difícil.
- La mucositat que segreguen també els hi serveix com a mesura protectora davant la rugositat de la roca, com a mesura antimicrobiana o com a defensa davant de depredadors.
- Hi ha espècies que poden associar-se de forma simbiòtica amb microalgues fotosintètiques. Aquests platihelms podran viure a partir de la matèria orgànica que pot generar la microalga.
- L'aqüicultura pot veure's malmesa per aparició de planàries als cultius.

Segueix a la pàgina 14

BLAUMAR

Al teu servei en el Port de Mataró.

Sortides de busseig i de passeig durant tot l'any.

www.blaumar.cat

Tel. 937904522 - 639119093



Finalment unes fantàstiques fotos realitzades per en Jordi Regàs per acabar de gaudir d'aquests increïbles exemplars que podem trobar durant les nostres immersions.



1



2



3



4



5



6

1. *Yungia aurantiaca*
(Delle Chiaje, 1822) Lang, 1884.
2. *Pseudobiceros splendidus*
Stummer-Traunfels, 1930.
3. *Pseudoceros velutinus*
(Blanchard, 1847) Lang, 1884.
4. *Thysanozoon brocchii*
(Risso, 1818) Grube, 1840.
5. *Prostheceraeus roseus*
Lang, 1884.
6. *Prostheceraeus moseley*
Lang, 1884.



BADAL SUB

Rambla Badal 133 08028 Barcelona
Tel. 93 422 18 29 e-mail: badalsub@badalsub.com
WWW.BADALSUB.ES

TODO PARA EL BUCEO

- Venta de material al mejor precio
- Alquiler de material
- Taller
- Compresor carga de Aire/Botella
- Material de segunda mano
- Contraste y revision botellas
- Revision Equipos
- Seguros Buceo

PISCINES

PISCINES FUM D'ESTAMPA



Si vols practicar apnees i/o mantenir la forma física, desenvolupant la teva aquaticitat i seguretat a l'aigua, t'esperem tots els:

* **DIJOUS** de 22 a 23 hores a les piscines Fum d'Estampa C/Rosich, 12 de L'Hospitalet de Llobregat

Metro:

L5 (línia blava) estació Collblanch.

Autobusos:

54, 57, 157, 53N, N3 i N14.

Trambaix:

Can Rigal

L'entrada és gratuïta pels socis del C.I.B.

No oblideu portar barret de Bany !!!!

* Consulteu a la secretaria del Club els dimarts que estarà disponible

LLOGUER DE MATERIAL

El lloguer de material de cap de setmana començarà el divendres al matí, i el material haurà de tornar-se el dilluns per la tarda.

Si voleu podeu trucar per reservar material.

En cas que un soci no reculli el material reservat, haurà de pagar la totalitat de l'import del lloguer.

DATA TRACK

Si tens un computador d'immersió marca ALADIN de l'última generació (models PRO, ULTRA, AIR, AIR-X), el CIB facilita exclusivament als seus socis amb el SERVEI DATA TRACK, descarregar del teu computador les teves immersions i endur-te-les al disquette que has de portar.

No estàs impacient per veure els teus perfils d'immersió?

GUIES

IMMERSIONS GUIADES

- Servei de monitor i guia per immersió fins a 2 persones: 44 €
- Servei de monitor i guia per immersió entre 3 i 4 persones: 50 € (Cal fer un mínim de 2 immersions)
- Pack de 4 immersions en 2 dies: 100 € (Mínim 4 alumnes)

El preu inclou:

- Monitor
- Lloguer de jacket, regulador i botella
- 1 sessió teòrica
- Preu del vaixell (1 immersió)

Es realitzaran packs a diferents llocs de la costa durant tot l'estiu.

Apunteu- vos a Secretaria del Club.

MERCAT DEL SOCI

VENC: Foco Mangrove Compact C-2 + Làmpara de recanvi + Funda neoprè + carregador + bossa = preu total 225 € (unes 10 immersions).
Aleix Palau: 639 774 788
aleixus@gmail.com



Venc carcassa **SONY** (model MPK-THC) nova de trinca per càmera Sony DSC-T30, T10 o T9.

Fondària fins a 40 m.

Embalatge original amb tota la documentació.

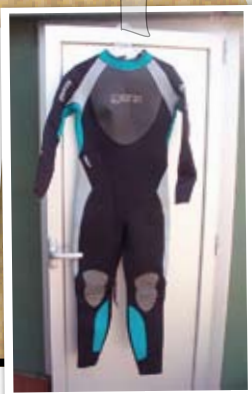
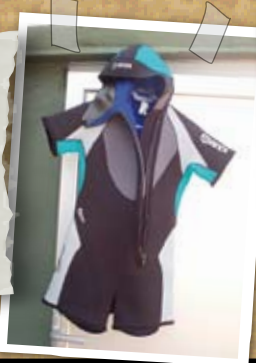
És un model descatalogat, difícil de trobar.

Preu: 150 €.

Enric Madrenas

<http://es.geocities.com/emadrenas>

SE VENDE traje de inmersión (mono+shorty):
Marca Mares.
Neopreno 5 mm).
Talla: 3 mujer.
¡Completamente nuevo: solo 4 inmersiones!
Precio: 150 €
Belén de José María (tel: 617 146 159)



VENC VESTIT SEC

Marca Mobbys (neoprè comprimit, 5 mm).
Dona. Talla XS.

Només 17 immersions.

Preu: 500 €

Àngels: 972 313 017

SERVEIS EN BOTIGUES I CENTRES D'IMMERSIÓ - SOCIS DEL CIB

A BARCELONA		Càrregues d'aire	Descompte en lloguer de material	Preu sortida (vaixell + botella)
NAUITRACCIÓ Llull, 200 08005 Barcelona Tel: 93 309 75 74 / 93 309 11 54 Fax: 93 309 79 18		Gratuïtes	20%	** (aire o nítrox)
BADAL SUB Badal, 133-135 08028 Barcelona Tel: 93 422 18 29 Fax: 93 422 18 16		Gratuïtes	20% ***	
A LA COSTA				
ROVISUB Garbí, 264 08397 Pineda de Mar Tel i Fax: 93 762 50 53		50% descompte		
L'ÀMFORA Puig Gròs, 9 17320 Tossa de Mar Tel: 972 34 29 32 / 654 091 364		50% descompte	10%	
NAUTILUS Ctra. Club Nàutic, s/n 17230 Palamós Tel: 972 31 62 49		50% descompte		
H2O DIVING CENTER Port Marina Palamós 17230 Palamós Tel: 671 632 555		4 €	20%	18 € *
BLAUMAR Port Mataró Mòdul B2 08301 Mataró Tel: 93 790 45 22 / 639 119 093				18 € *
TRITON DIVING CENTER Plaça dels Pins, 3 17211 Llafranc Tel: 972 30 24 26 / 972 30 30 20		50% descompte	20%	20,80 €
BARRACUDA Camí de la Font D'en Xecu, 12 17211 Llafranc Tel: 666 32 39 74		50% descompte	20%	23 €
DIVE PARADÍS C/ Port de la Clota s/n 17130 L'Escala Tel: 972 77 31 87 / 608 434 730		50% descompte		23,40 €
AQUÀTICA Camping Rifort, Ap. Correus 52 Ctra. de Torroella, s/n 17258 L'Estartit Tel: 972 750 656 / 654 03 98 72				24 € ****
GYM SUB - AIGUABLAVA Crta. De Begur a Aiguablava km. 3,6 17255 Begur Tel: 607 59 93 36		50% descompte (aire) Nítrox a 7 €	15%	18 € * Aire i nítrox

NOTES

- Seràn vàlides dues càrregues per persona i dia a la vegada, una per ell mateix i l'altre per un altre soci o sòcia.
- Les botigues o centres d'immersió tenen el dret de demanar la presentació del carnet de soci del club per aplicar els descomptes.
- * Immersió a preu reduït (**Low cost**).
- ** Preu especial socis CIB. A més a més, 25% de descompte en el contrast i inspecció visual de botelles.

*** 20% de descompte en el servei de contrast, inspecció visual de botelles i en la revisió de l'equip pesat.

**** Les immersions a les Illes Medes tenen un suplement de 4 € i durant la temporada alta (juliol i agost) hi ha un suplement de 3 € (a càrrec de cada soci).

Per gaudir dels descomptes d'immersions low cost, heu de comprar els tiquets al CIB.